מהדורה למורה – בוחן קצר – תנועת ההשכלה היהודית

- מטרה: בדיקת הבנה בנושא "תנועת ההשכלה היהודית".
- זמן מומלץ: 25 דקות
- מסלול: עולים · חט"ב · תיכון
- הפעילות באתר: https://historia-et-hachadasha.sites.tab.bot/bochanim.html

הנחיות להפעלה

- מבוסס על הבוחן הקצר "חידון תרגול – תנועת ההשכלה" באתר. אפשר להשתמש כבוחן נייר או כשיעורי בית.
- לוודא: שנות חייו של נפתלי הרץ ויזל 1725–1805
- לוודא: 'הקיצה עמי' של יל"ג – 1863 (פורסם 1866)
- לוודא: 'חינוך נערים' בברלין – 1778
- לוודא: שנות פרסום תרגום מנדלסון 1780–1783
- בגרסה זו: שפה פשוטה ומשפטים קצרים, ומילון קטן בתחילת הדף. מומלץ לעבור על המילון יחד לפני התרגול.

מפתח תשובות

בוחרים תשובה

#	תשובה
1	ג – ברלין
2	ב – משה מנדלסון
3	ב – פירוש עברי לתורה שליווה את התרגום לגרמנית
4	ג – 'דברי שלום ואמת'

נכון או לא נכון

#	תשובה
1	לא נכון – המשכילים רצו לשלב לימודים כלליים – שפות, מדעים וחשבון – לצד לימודי קודש.
2	נכון
3	נכון

למה?

#	תשובה
1	ברלין – בברלין, בשנות ה-70–80 של המאה ה-18.

כותבים

#	תשובה
–	תשובה אישית: רעיון מרכזי ברור, נימוק/דוגמה, משפטים שלמים

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

☑ בוחן קצר – תנועת ההשכלה היהודית – דף תרגול

📖 מילון קטן – מילים חשובות

מילה		הסבר פשוט
השכלה		תנועה יהודית שקראה לשלב השכלה כללית ותרבות אירופית בחיים היהודיים.
משכיל		איש תנועת ההשכלה, שלמד גם לימודים כלליים ופעל להפצתם. (maskil ((supporter of the Haskalah
ה'ביאור'		פירוש עברי לתורה שליווה את תרגום מנדלסון לגרמנית.
'המאסף'		כתב העת העברי הראשון של המשכילים, שהחל לצאת לאור ב-1783–1784.
תורת האדם		מונח של ויזל לידע הכללי – מוסר, שפות, מדעים ומקצועות.

חלק א' – בוחרים תשובה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. היכן החלה תנועת ההשכלה?

(א) פריז (ב) וילנה (ג) ברלין

2. מי נחשב ל'אבי ההשכלה'?

(א) אחד העם (ב) משה מנדלסון (ג) הרצל

3. מהו ה'ביאור'?

(א) בית ספר בברלין (ב) פירוש עברי לתורה שליווה את התרגום לגרמנית (ג) כתב עת עברי

4. מה פרסם נפתלי הרץ ויזל ב-1782?

(א) 'אהבת ציון' (ב) 'המאסף' (ג) 'דברי שלום ואמת'

חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✓.

#	משפט	נכון	לא נכון
1	המשכילים רצו שהיהודים ילמדו רק לימודי קודש.	◯	◯

#	משפט	נכון	לא נכון
2	רבנים רבים התנגדו להשכלה מחשש להתבוללות.	◯	◯
3	ההשכלה תרמה לתחיית השפה העברית.	◯	◯

חלק ג' – למה?

1. היכן החלה תנועת ההשכלה? – למה? כתבו משפט אחד.

חלק ד' – כותבים

כתבו 2 משפטים: מה הדבר הכי חשוב בנושא "תנועת ההשכלה היהודית"?

כרטיס יציאה

כמה תשובות לדעתי עניתי נכון? ____ מתוך ____

שאלה שהתלבטתי בה:

מה אעשה כדי לחזור על החומר?